

TEORI DAN AMALAN PERAKAUNAN PAF3013

**BAB 2:
Pembentukan Teori Dan Standard
Perakaunan
Bahagian 1**

Kandungan :

- Pendekatan Tradisional } Bahagian 1
- Pendekatan Perundangan }
- Pendekatan Positif } Bahagian 2
- Pendekatan Gelagat }

Pendekatan Tradisional

- Pendekatan Bukan Teori (praktikal dan pragmatik – tidak rasmi)
- Teori (cth: pendekatan beretika, pendekatan sosiologikal, pendekatan ekonomi)

Pendekatan Beretika

- Pendekatan beretika: terdiri dari unsur-unsur **kesaksamaan, keadilan, ekuiti dan kebenaran.**
- **Keadilan:** layanan yang samarata ke atas semua pihak yang terbabit
- **Kebenaran:** penyata kewangan yang benar dan tepat tanpa salahnyataan
- **Keadilan:** adil, tidak bias dan laporan yang natural

Pendekatan Sosiologikal

- Menekankan **kesan sosial teknik perakaunan**
- Prinsip atau teknik perakaunan adalah penilaian berasaskan kesan daripada laporan ke atas **semua golongan di dalam masyarakat.**

- Pendekatan ini menjangkakan data-data perakaunan akan digunakan semasa membuat **pertimbangan yang melibatkan kebajikan sosial**.
- Perakaunan seharusnya memenuhi **kepentingan awam dan juga pandangan golongan minoriti**.

Pendekatan Ekonomi

- Fokus kepada konsep “**kebajikan ekonomi umum**” (general economic welfare).
- Berdasarkan pendekatan ini, perbezaan dalam memilih teknik perakaunan yang akan digunakan **bergantung kepada kesannya ke atas kebaikan ekonomi nasional (ke atas negara)**.

Pendekatan Ekonomi

- Pemilihan sesuatu teknik perakaunan bergantung kepada **situasi ekonomi tertentu.**
- (cth: LIFO digunakan semasa inflasi berbanding FIFO atau AVCO kerana LIFO dijangka akan menghasilkan pendapatan bersih tahunan yang lebih rendah dengan jangkaan tinggi, kos barang dijual lebih tinggi)

■ Kriteria umum adalah seperti berikut:

- a) Polisi dan teknik perakaunan seharusnya mengambarkan ‘realiti ekonomi’
- b) Pemilihan teknik perakaunan seharusnya bersandarkan ‘akibat ekonomi’ (economic consequences) cth: perubahan pasaran matawang asing dan inflasi.

Pendekatan “Regulatory”

Merangkumi aspek:

1. Sifat standard perakaunan
2. Entiti yang berkaitan dengan standard perakaunan
3. Siapa yang menetapkan standard perakaunan
4. Standard perakaunan yang berlebihan

■ Sebab diwujudkan standard:

- 1. Menyediakan maklumat kepada pengguna berkaitan dengan kedudukan kewangan, prestasi dan pengendalian firma.** Maklumat ini dijangkakan jelas, konsisten, boleh dipercayai dan boleh dibandingkan.
- 2. Menyediakan garis panduan dan peraturan dalam tindakan untuk membolehkan akauntan awam melaksanakan tugas spesifik dan bebas dalam menyediakan kepakaran dan integriti dalam laporan firma audit dan kesahan laporan tersebut.**

-
-
- 3. Menyediakan pangkalan data kepada kerajaan** mengenai pelbagai pemboleh ubah yang amat penting untuk melaksanakan percukaian, peraturan perniagaan dan sebagainya.
 - 4. Melahirkan minat kepada sesiapa yang terbabit dalam disiplin perakaunan.** Peningkatan dalam standard perakaunan mencetuskan banyak kontroversi dan perbahasan di antara pengamal perakaunan dan ahli akademik.

Entiti Yang Berkaitan dengan Standard-standard Perakaunan (US)

- Firma Perakaunan Awam dan Individu.
- The American Institute of certified Public Accountants (AICPA).
- The American accounting Association (AAA).
- Financial Accounting Standard Board (FASB).
- The Securities and Exchange Commission (SEC).
- Lain-lain Organisasi Profesional.

Di Malaysia.

- Malaysian Institute of Accountants (MIA)
- Malaysian Institute of Certified Public Accountant (MICPA)
- Malaysian Accounting Standard Boards (MASB)
- Kuala Lumpur Stock Exchange (KLSE)
- Securities Commission (SC)

Pengguna Penyata Kewangan

- Pengguna penyata kewangan terdiri daripada dua jenis pengguna iaitu **pengguna langsung dan pengguna tidak langsung.**
- **Pengguna Langsung:-**
 - Pemilik syarikat dan pemegang saham.
 - Pembekal dan pembiutang.
 - Pihak pengurusan firma.
 - Pihak berkuasa percukaian.
 - Para pekerja dalam firma
 - Pelanggan.

■ Pengguna tidak langsung:-

- Penasihat dan penganalisis kewangan.
- Pihak pasaran saham.
- Peguam.
- Pihak berkuasa undang-undang dan pendaftaran.
- Agensi berita dan wartawan kewangan.
- Rakan kongsi perniagaan.
- Kesatuan Pekerja
- Pesaing.
- Orang Awam.
- Lain-lain jabatan kerajaan.

Teori Perundangan.

a) **Teori Kepentingan Awam:**

Perundangan memberi tindak balas kepada **permintaan awam** dengan memperbaiki ketidakkecekapan atau ketidakstabilan harga. Ia merupakan **perlindungan dan faedah kepada umum.**

b) **Kepentingan kumpulan:-**

Perundangan yang memberi tindakbalas terhadap permintaan khas daripada **kumpulan berkepentingan, yang meminta memaksimumkan pendapatan ahlinya.**

Perlukah perakaunan dikawal?

- **Ya:-** untuk mengelak penipuan dalam laporan dan **memberi maklumat yang adil** kepada pengguna oleh pihak pengurusan.

- **Tidak:-** Teori agensi menyatakan laporan kewangan penting untuk memantau, menilai dan memberi ganjaran kepada pengurus. Seterusnya jika **pasaran menjadi efisien, pengurusan maklumat kewangan akan dibuat secara sukarela.**

Siapakah yang harus menetapkan standard perakaunan?

- Pendekatan **pasaran bebas**.
- Standard perakaunan dikuatkuasakan oleh **sektor swasta**.
- Standard perakaunan dikuatkuasakan oleh **sektor awam**.

Pendekatan Pasaran Bebas

- Maklumat perakaunan merupakan **produk ekonomi**, yang sama dengan barang atau perkhidmatan.
- Dalam erti kata sebenar, ia bergantung kepada kekuatan permintaan pengguna yang berminat dan penawaran daripada pembekal yang berminat.

■ Pasaran ini akan memastikan:-

- Jenis maklumat yang akan diberitahu.
- Penerima maklumat.
- Standard perakaunan yang mempengaruhi penghasilan maklumat.

Kegagalan Pendekatan Pasaran Bebas

Kegagalan pasaran eksplisit:

- a) kuantiti atau kualiti maklumat yang dihasilkan tidak seimbang dengan kos dan faedah bagi menghasilkan maklumat.
- b) ia juga tidak mengambil kira kewujudan “free rider”

Kegagalan pasaran implisit:-

- a) Terdapat kecacatan terhadap maklumat perakaunan.

Peraturan standard perakaunan sektor swasta

- Kepentingan awam akan terpelihara jika pihak swasta sendiri yang menetapkan standard perakaunan. (contoh FASB).
- Argumen atau hujah yang menyokong peraturan sektor swasta:
 - a) **FASB dianggotai dan menerima sumbangan dari pelbagai pihak yang berkepentingan berbanding badan perakaunan awam.**

Peraturan standard perakaunan sektor swasta

- b) Anggota FASB berkemahiran dari **segi teknikal** dalam membangunkan sistem pengukuran dan pendedahan maklumat perakaunan.

- c) **Mendapat tindak balas/respon yang aktif dari ahlinya** (konstituensinya) jika ada sesuatu topik yang menimbulkan pertikaian.

■ Argumen/Hujah yang bertentangan dengan sektor swasta:

- a) **FASB tiada kuasa dalam perundangan dan penguatkuasaan** yang mencukupi.
- b) FASB seringkali dilihat sebagai **kurang bebas** daripada ahlinya(konstituensinya),firma perakaunan awam dan firma perniagaan. **Iaitu kurang respon** daripada orang awam.
- c) **FASB lambat memberikan respon** kepada isu yang kritikal dan mengambil masa yang lama untuk proses penetapan standard.

Peraturan Standard Perakaunan Sektor Awam

- Mempunyai **kuasa kesahan** yang tinggi.
- **Kebaikan:**
 1. SEC mempunyai **kuasa perundangan** yang tinggi..
 2. **Akta Sekuriti 1933 and 1934** melindungi kepentingan umum dan pelabur.
 3. Keperluan untuk membentuk tahap pendedahan yang mencukupi bagi membantu membuat keputusan.
 4. **SEC sebagai satu usaha campur tangan kerajaan** bagi mengelakkan tindakan yang negatif oleh pihak swasta.

■ **Kritikan:**

1. Menghadapi **kos pematuhan** yang tinggi bersama peraturan SEC.
2. SEC cenderung untuk **memaksimumkan kebijakan sendiri** tanpa pertimbangkan kos dan sebarang pendedahan tentang tambahan faedah.
3. Penentuan standard mungkin telah **dipolitikkan**.

Standard Perakaunan Berlebihan

- Lebihan standard perakaunan pada umumnya dikaitkan dengan **pertambahan** standard perakaunan.
- Situasi berikut mengenalpasti keadaan lebihan standard perakaunan:
 1. Terlalu banyak standard.
 2. Standard terlalu terperinci
 3. Tiada standard yang ketat, sehingga menyukarkan pemilihan dilakukan.
 4. Standard perakaunan umum gagal untuk memenuhi keperluan penyedia, pengguna dan akauntan bertauliah yang berbeza-beza.

5. Standard umum gagal untuk menentukan perbezaan antara:

- a) Entiti awam dan swasta
 - b) Penyata Kewangan Tahunan dan Interim
 - c) Firma kecil dan besar; dan
 - d) Penyata Kewangan yang telah diaudit dan yang belum diaudit.
-
6. Terdapat pendedahan yang berlebihan, dan pengukuran yang kompleks atau kedua-keduanya.

Kenapa berlaku standard perakaunan berlebihan?

- **Banyak perdebatan** timbul daripada ahli akademik, pengamal perakaunan dan orang awam.
- Untuk melindungi pihak awam dan pengguna Penyata Kewangan.
- Untuk memuaskan keperluan semua pengguna.

Kesan ke atas lebihan standard perakaunan

- Kegagalan akauntan menjalankan tugasnya dengan sempurna kerana **terlalu banyak data yang diperlukan** apabila mereka mahu mematuhi standard-standard yang sedia ada.
- **Kegagalan audit** kerana akauntan hilang tumpuan dan gagal mengikuti prosedur audit yang sepatutnya.
- **Kegagalan pematuhan standard** disebabkan terlalu banyak standard yang perlu dipatuhi oleh syarikat.

- **Pengamal perakaunan menghadapi dilema** sebagai orang tengah antara permintaan ke atas **standard profesional** dan **perasaan tidak puas hati pelanggan** iaitu peniaga kecil yang merasa bebanan terhadap standard yang dikenakan.
- **Pengguna mungkin akan keliru tentang nombor dan nota yang kompleks** yang digunakan bagi memenuhi kehendak standard.

Cadangan Penyelesaian Masalah Standard Perakaunan Berlebihan

1. Tiada perubahan dalam standard.
2. Melakukan perubahan ke atas konsep sedia ada kepada **satu set GAAP yang sesuai untuk semua perniagaan.**
3. Melakukan perubahan kepada GAAP dengan **meringkaskannya supaya memudahkan iaanya diaplikasikan** oleh semua perniagaan.
4. **Mengubah standard CPAs** bagi pelaporan penyata kewangan.